EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 377/2014,

3. aprill 2014,

millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 189 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES) oli Maa seire alane algatus, mida juhtis liit ja mida viidi ellu partnerluses liikmesriikidega ja Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA). GMESile pandi alus 1998. aasta mais, mil Euroopas kosmosetegevuse arendamisega tegelevad institutsioonid esitasid ühisavalduse, mida nimetatakse Baveno manifestiks. Manifestis kutsuti võtma pikaajalist kohustust seoses kosmosepõhiste keskkonnaseireteenuste väljaarendamisega, milles kasutataks ära ja arendataks edasi Euroopa oskusi ja tehnoloogiaid. 2005. aastal tegi liit strateegilise valiku arendada ühiselt ESAga sõltumatut Euroopa Maa seire suutlikkust teenuste pakkumiseks keskkonna- ja turvavaldkonnas.

(2) Nimetatud algatuse alusel loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 911/2010 ([3]) Maa seire Euroopa programm (GMES) ning selle esialgsete toimingute rakendamise eeskirjad.

(3) Kuigi määrusega (EL) nr 911/2010 loodud programm peaks jätkuma nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 1311/2013 ([4]) kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistiku aastateks 2014–2020 kohaselt, tuleks akronüüm GMES asendada nimega Copernicus, et lihtsustada suhtlust laiema üldsusega. Komisjon on kaubamärgi registreerinud, nii et liidu institutsioonid saavad seda kasutada ja teistele huvitatud kasutajatele, eriti põhiteenuste osutajatele, saab anda kasutuslitsentsi.

(4) Copernicuse programm („Copernicus") põhineb liidu, ESA ja liikmesriikide vahelisel koostööl. Seega peaks see tuginema Euroopa ja riikide olemasolevale suutlikkusele ning peaks täiendama seda ühiselt arendatud uute vahenditega. Selle lähenemisviisi rakendamiseks peaks komisjon püüdma säilitada dialoogi ESA ja liikmesriikidega, kellele kuuluvad vastavad kosmoses ja *in situ* asuvad varad.

(5) Oma eesmärkide täitmiseks peaks Copernicus tagama liidu sõltumatu suutlikkuse seoses kosmosepõhise seirega ning osutama operatiivteenuseid keskkonna, kodanikukaitse ja tsiviiljulgeoleku valdkonnas, austades täiel määral riikide volitusi seoses ametlike hoiatustega. Programmis tuleks kasutada ka olemasolevaid toetavaid missioone ja *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmeid, mida esitavad põhiliselt liikmesriigid. Copernicus peaks võimalikult suures ulatuses kasutama liikmesriikide kosmosepõhise seire suutlikkust ja teenuseid. Copernicus peaks kasutama ka Euroopa ärialgatuste suutlikkust, aidates sellega kaasa Euroopa elujõulise ärilise kosmosesektori arengule. Lisaks tuleks edendada süsteeme andmeedastuse optimeerimiseks, et suurendada veelgi suutlikkust vastata kasutajate suurenevale vajadusele peaaegu reaalajas edastatavate andmete järele.

([1]) 16. oktoobri 2013. aasta arvamus.
([2]) Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. märtsi 2014. aasta otsus.
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrus (EL) nr 911/2010 Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013) (ELT L 276, 20.10.2010, lk 1).
([4]) Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

(6) Maavaatlustehnoloogiate kasutamise edendamiseks ja hõlbustamiseks nii kohalike omavalitsuste kui ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) poolt tuleks edendada riiklikke ja piirkondlikke asutusi hõlmavaid eriotstarbelisi Copernicuse andmelevivõrke.

(7) Copernicuse eesmärk peaks olema pakkuda keskkonna ja julgeoleku valdkonnas täpset ja usaldusväärset teavet, mis on kohandatud kasutajate vajadustele ja toetab liidu muud poliitikat, eelkõige seoses siseturu, transpordi, keskkonna, energeetika, kodanikukaitse ja tsiviiljulgeoleku, kolmandate riikidega tehtava koostöö ja humanitaarabiga.

(8) Copernicust tuleks vaadelda Euroopa panusena Maa Jälgimise Grupi (GEO) raamistikus väljatöötatud Maa jälgimise süsteemide süsteemi (GEOSS) rajamisse.

(9) Copernicust tuleks rakendada kooskõlas muude asjakohaste liidu õigusaktide ja meetmetega, eelkõige keskkonna- ja kliimamuutusi käsitlevate meetmete ning julgeolekuvaldkonna, isikuandmete kaitse, konkurentsivõime ja innovatsiooni, ühtekuuluvuse, teadusuuringute, transpordi-, konkurentsivõime ja rahvusvahelise koostöö valdkonna õigusaktidega ning Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemidega (Galileo ja EGNOS). Copernicuse andmed peaksid vastama liikmesriikide ruumiandmete võrdlusandmetele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/2/EÜ ([1]) loodud liidu ruumiandmete infrastruktuuri rakenduseeskirjadele ja tehnilistele suunistele. Samuti peaks Copernicus täiendama ühist keskkonnateabesüsteemi (SEIS), millele on osutatud komisjoni 1. veebruari 2008. aasta teatises „Ühise keskkonnateabesüsteemi (SEIS) väljakujundamine", ja liidu tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas. Copernicust tuleks rakendada kooskõlas avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/98/EÜ ([2]) eesmärkidega, eelkõige läbipaistvuse, teenuste arengut soodustavate tingimuste loomise ning majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamisega. Copernicuse andmed ja Copernicuse teave peaksid olema vabalt ja avatult kättesaadavad, et toetada komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatises „Euroopa digitaalne tegevuskava" osutatud Euroopa digitaalset tegevuskava.

(10) Copernicus kuulub aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020" („strateegia „Euroopa 2020"") programmide hulka. Copernicus peaks tooma kasu paljudes liidu poliitikavaldkondades ja toetama strateegia „Euroopa 2020" eesmärkide saavutamist eelkõige seeläbi, et arendab tõhusat kosmosepoliitikat pakkumaks vahendeid mõningate tähtsate ülemaailmsete probleemide käsitlemiseks ja saavutamaks kliimamuutuste ja energiasäästvusega seotud eesmärke. Copernicus peaks toetama ka Euroopa kosmosepoliitika rakendamist ning Euroopa kosmosepõhiste andmete ja teenuste turgude kasvu.

(11) Copernicuses tuleks samuti ära kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 ([3]) loodud raamprogrammiga „Horisont 2020" saadud tulemusi, eelkõige tulevaste Maa seire tehnoloogiate ja rakendustega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, milles kasutatakse kaugseirevahendeid, õhus ja *in situ* paiknevaid tehnoloogiaid ja andmeid, mida saab kasutada suurte sotsiaalsete probleemide käsitlemiseks. Komisjon peaks tagama Copernicuse eri aspektide asjakohase sünergia, läbipaistvuse ja selguse.

(12) Copernicuse kosmosekomponendi areng peaks tuginema nende valikuvõimaluste analüüsile, mille eesmärk on kasutajate muutuvate vajaduste rahuldamine, hõlmates hankimist riiklikelt/avalikelt missioonidelt ja tulunduslikelt teenuseosutajatelt Euroopas, uute sihtotstarbeliste missioonide määratlemist, muudele kui Euroopa missioonidele juurdepääsu tagavaid rahvusvahelisi kokkuleppeid ning Maa seire turgu Euroopas.

(13) Selguse huvides ja kulude kontrolli all hoidmise hõlbustamiseks tuleks maksimaalne liidu poolt eraldatav summa Copernicuse tegevuste elluviimiseks jaotada eri kategooriateks. Paindlikkuse säilitamiseks ja Copernicuse sujuva elluviimise tagamiseks peaks komisjonil siiski olema võimalik vahendeid ühest kategooriast teise üle kanda.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020" aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

(14) Operatiivteenuste osutamine sõltub Copernicuse kosmosekomponendi heast toimimisest, jätkuvast kättesaadavusest ja turvalisusest. Teiste satelliitide ja kosmoseprügiga kokkupõrkamise järjest suurenev risk on Copernicuse kosmosekomponendi jaoks suur oht. Seetõttu peaks Copernicuse raames toimuv tegevus hõlmama Copernicuse kosmosekomponendi ja selle toimingute kaitset, sealhulgas satelliitide orbiidile saatmise ajal. Sellega seoses võiks sellist kaitset pakkuvate teenustega seotud kulusid proportsionaalses osas rahastada nii palju kui võimalik Copernicusele eraldatud eelarvevahenditest, võttes arvesse kulude ranget haldamist ja käesoleva määrusega kehtestatud maksimaalset summat 26 500 000 eurot jooksevhindades. Sellist rahastamist tuleks kasutada ainult andmete ja teenuste pakkumiseks, ent mitte infrastruktuuri ostmiseks.

(15) Copernicuse rakendamise ja selle pikaajalise kavandamise parandamiseks peaks komisjon võtma vastu iga-aastase tööprogrammi, sealhulgas Copernicuse eesmärkide täitmiseks nõutavate meetmete rakenduskava. Nimetatud rakenduskava peaks olema tulevikku vaatav ning selles tuleks kirjeldada Copernicuse rakendamiseks vajalikke meetmeid, võttes arvesse kasutajate vajaduste muutumist ja tehnilist arengut.

(16) Võttes arvesse keerukust ja Copernicusele eraldatud vahendeid, peaks Copernicuse teenuskomponendi rakendamine põhinema tehnilistel kirjeldustel. See toetaks ka teenuste kasutamist üldsuse poolt, kuna kasutajatel oleks võimalik ette näha teenuste kättesaadavust ja arengut, samuti koostööd liikmesriikide ja teiste osalejatega. Seetõttu peaks komisjon võtma vastu tehnilised kirjeldused kõikide Copernicuse teenuste jaoks, käsitledes selliseid aspekte nagu ulatus, arhitektuur, tehniliste teenuste ülevaade, soovituslik kulude jaotus ja planeerimine, toimivustasemed, kosmose- ja *in situ* andmetele juurdepääsu vajadused, areng, standardid, andmete arhiveerimine ja levitamine, ning neid kirjeldusi vajaduse korral ajakohastama.

(17) Võttes arvesse keerukust ja Copernicuse jaoks eraldatud vahendeid, peaks Copernicuse kosmosekomponendi rakendamine põhinema tehnilistel kirjeldustel. Seetõttu peaks komisjon võtma vastu tehnilised kirjeldused, milles täpsustatakse Copernicuse kosmosekomponendi alusel toetatavaid meetmeid ning nendega seotud kulude soovituslikku jaotust ja planeerimist, ning neid kirjeldusi vajaduse korral ajakohastama. Kuna Copernicus peaks põhinema liidu, ESA ja liikmesriikide poolt Maa seire Euroopa programmi raames tehtavatel investeeringutel, peaks Copernicuse kosmosekomponendi kohaste meetmete puhul võtma vajaduse korral arvesse ESA pikaajalist stsenaariumit, mille koostab ja mida ajakohastab ESA ning milles kehtestatakse üldine raamistik Copernicuse kosmosekomponendi jaoks.

(18) Copernicus peaks olema suunatud kasutajatele ning seetõttu on vajalik kasutajate pidev tõhus kaasamine, eelkõige seoses teenuste nõuete kindlaksmääramise ja kontrollimisega.

(19) Copernicuse rahvusvaheline mõõde on eriti tähtis andmete ja teabe vahetamisel, samuti juurdepääsul seire infrastruktuurile. Selline vahetus on kulutõhusam kui andmete ostmise kavad ja tugevdab Copernicuse ülemaailmset mõõdet.

(20) Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingus ning kandidaatriikide ja võimalike kandidaatidega sõlmitud raamlepingutes on ette nähtud kõnealuste riikide osalemine liidu programmides. Muude kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemine tuleks teha võimalikuks sellekohaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kaudu.

(21) Liikmesriikidel, kolmandatel riikidel ja rahvusvahelistel organisatsioonidel peaks olema võimalik programmis osaleda asjakohaste lepingute alusel.

(22) Copernicuse eest peaks üldiselt vastutama komisjon. Komisjon peaks määrama kindlaks selle prioriteedid ja tagama Copernicuse üldise koordineerimise ja järelevalve. See peaks hõlmama ka erilisi jõupingutusi, mis suurendavad üldsuse teadlikkust kosmoseprogrammide tähtsusest Euroopa kodanike jaoks. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigeaegselt kõik asjakohased Copernicust käsitlevad andmed.

(23) Copernicuse rakendamisel peaks komisjon vajaduse korral tuginema Euroopa valitsustevahelistele organisatsioonidele, kellega ta on loonud juba partnerlussuhted, eelkõige ESA Copernicuse kosmosekomponendi tehnilise koordineerimise, selle arhitektuuri määratlemise, kosmoses asuva vara väljatöötamise ja hankimise, andmetele juurdepääsu ja sihtotstarbeliste missioonide töö osas. Lisaks peaks komisjon tuginema sihtotstarbeliste missioonide töö osas ka Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioonile (EUMETSAT) kooskõlas selle oskusteabe ja volitustega.

(24) Arvestades Copernicuse partnerlusmõõdet ja selleks, et vältida tehniliste teadmiste dubleerimist, tuleks Copernicuse rakendamine delegeerida üksustele, kellel on asjakohane tehniline ja kutsealane suutlikkus. Selliseid üksusi tuleks innustada avama kõnealuste ülesannete täitmist piisaval tasemel konkurentsile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ([1]) („finantsmäärus").

(25) Copernicus peaks endas kätkema teenusekomponenti, millega tagatakse teabe edastamine atmosfääri seire, merekeskkonna seire, maismaaseire, kliimamuutuste, hädaolukordade ohjamise ja julgeoleku alal. Eelkõige peaks Copernicus edastama teavet atmosfääri seisundi kohta, sealhulgas kohalikus, Euroopa ja ülemaailmses mastaabis; teavet ookeanide seisundi kohta, sealhulgas sihtotstarbelise Euroopa mereseire rühmituse moodustamise kaudu; teavet maismaamaaseire toetamiseks, millega toetatakse kohaliku, riikliku ja Euroopa poliitika rakendamist; teavet kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise toetamiseks; georuumilist teavet hädaolukordade ohjamise toetamiseks, sealhulgas ennetustegevuse kaudu, ja tsiviiljulgeoleku toetamiseks, mis hõlmab liidu välistegevuse toetamist. Komisjon peaks kindlaks tegema asjakohased lepingutingimused, mis toetaksid teenuste osutamise jätkusuutlikkust.

(26) Kui see on tegevuse eripära ja eriteadmiste tõttu nõuetekohaselt põhjendatud, võib komisjon Copernicuse teenusekomponendi rakendamisel tugineda pädevatele üksustele, nagu Euroopa Keskkonnaamet, Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex), Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) ning Euroopa Liidu Satelliidikeskus (SATCEN), Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskus (ECMWF), muud asjaomased Euroopa ametid, rühmitused või riiklike asutuste konsortsiumid, või mis tahes asjakohasele üksusele, mis vastab delegeerimise tingimustele kooskõlas finantsmäärusega. Üksuse valikul tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta nende ülesannete delegeerimise kulutõhusust ja mõju üksuse juhtimisstruktuurile ning selle rahalistele ja inimressurssidele.

(27) Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus on olnud aktiivselt seotud GMESi algatuse ja määruse (EL) nr 911/2010 kohaselt kindlaks määratud GMESi esialgsete toimingute rakendamisega. Komisjon peaks jätkuvalt tuginema Teadusuuringute Ühiskeskuse teadusalasele ja tehnilisele toele Copernicuse rakendamisel.

(28) Copernicuse rakendamise ülesande saanud üksuste avalikud hanked peaksid vastama liidu eeskirjadele või võrdväärsetele rahvusvahelistele standarditele määral, mis on lubatud finantsmäärusega avaliku hanke lepingute suhtes. Konkreetsed kohandused, mida on vaja teha nimetatud eeskirjades, samuti kord olemasolevate lepingute pikendamiseks tuleks kindlaks määrata vastavates delegeerimislepingutes. Selle eesmärk peaks olema eeskätt tagada kulutuste otstarbekus, hoida kulusid kontrolli all, maandada riske, suurendada tõhusust ja vähendada sõltumist üksikutest tarnijatest. Tuleks püüda tagada avatud ja õiglane konkurents kogu tarneahelas ning tasakaalustatud osalemisvõimaluste pakkumine kõikide tasandite ettevõtjatele, sealhulgas eelkõige uutele turuletulijatele ning VKEdele. Vältida tuleks võimalikku turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ja pikaajalist sõltumist üksikutest tarnijatest. Programmi riskide maandamiseks, üksikutest tarnijatest sõltumise vältimiseks ja parema kontrolli tagamiseks Copernicuse ja selle kulude ning ajakava üle tuleks asjakohasel juhul kasutada mitut tarnijat. Lisaks tuleks kaitsta ja edendada Euroopa tööstuse arengut kõikides Maa seirega seotud valdkondades vastavalt rahvusvahelistele lepingutele, milles liit on osaline.

(29) Lepingu rikkumise või täitmata jätmise riski tuleks võimalikult suurel määral maandada. Selleks peaksid töövõtjad tõendama oma suutlikkust täita lepingut võetud kohustuste ja lepingu kestuse osas. Seetõttu peaks hankija asjakohasel juhul täpsustama tarnete sooritamise ja teenuste osutamise garanteerimisega seotud nõuded. Lisaks sellele võib hankija tundliku loomuga kaupade ja teenuste ostu korral kohaldada sellise ostu suhtes erinõudeid, eelkõige teabeturbe tagamise osas. Liidu ettevõtjatel peaks olema lubatud kasutada teatavate komponentide ja teenuste puhul liiduväliseid allikaid, kui on tõendatud nende olulised eelised kvaliteedi ja kulude osas, võttes siiski arvesse Copernicuse strateegilisust ning liidu turva- ja ekspordikontrollinõudeid. Ära tuleks kasutada avaliku sektori investeeringud ning tööstuslikud kogemused ja oskused, kindlustades samas, et ei rikuta konkureeriva pakkumise eeskirju.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

(30) Hangitava toote, teenuse või töö kogumaksumuse, sealhulgas sellega seotud pikaajalise tegevuskulu paremaks hindamiseks tuleks majanduslikult soodsaimast pakkumisest lähtuva hanke korral võtta hankemenetluse käigus asjakohasel juhul arvesse hangitava toote, teenuse või töö kasuliku kasutusea jooksul tekkivat kogukulu, kasutades kulutõhususel põhinevat lähenemisviisi, nagu kasutustsükli kulude arvestus. Selleks peaks hankija tagama, et toote, teenuse või töö kasuliku kasutusea kulude arvutamiseks kasutatav meetod on hanketeates või pakkumisteatises selgelt kirjeldatud ning et see võimaldab kontrollida pakkujate esitatud teabe täpsust.

(31) Hankija peaks saama taastada võrdsed tingimused olukorras, kus ühel või mitmel ettevõtjal on enne pakkumismenetluse väljakuulutamist hanke objektiks olevate tegevuste kohta siseteavet. Peaks olema võimalik sõlmida tingimuslike osadega lepinguid, teha lepingu täitmise käigus sellesse teatavatel tingimustel muudatusi või piirata allhangete määra. Lõpetuseks, kuna Copernicuse tehnoloogiline külg ei ole selgelt määratletud, ei ole hangete hinda alati võimalik täpselt hinnata ning sellisel juhul oleks soovitatav sõlmida erilepingud, milles ei kehtestata kindlat ja lõplikku hinda, kuid mis samas sisaldavad liidu rahalisi huve kaitsvaid klausleid.

(32) Eesmärgiga säilitada Copernicuse jaoks maksimaalne summa, vähendades suurimas ulatuses tehnilisi ja ajalisi riske ja nendega seotud kulutusi ning tagades tarnete püsiva usaldusväärsuse, peaks Copernicus kasutama maksimaalselt ära varasemaid avaliku sektori finants- ja infrastruktuuriinvesteeringuid, samuti GMESi tehtud selliste investeeringute kaudu saadud tööstuslikku kogemust ja pädevust. See peaks eelkõige paika pidama korduvate kosmose ja maa segmendi komponentide suhtes, mis on välja töötatud ESA ja selles osalevate riikide poolt seoses GMESi kosmosekomponendi vabatahtliku programmiga, mille rahastamises osaleb liit. Viimasel juhul peaks hankija nõuetekohaselt kaaluma väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse või sellega võrdväärse menetluse kasutamist.

(33) Copernicuse eesmärgi saavutamiseks jätkusuutlikul alusel on vaja koordineerida Copernicuses osalevate partnerite tegevust ning töötada välja, kehtestada ja osutada teenuseid ja seiresuutlikkust, mis vastavad kasutajate nõudmistele. Siinjuures peaks komisjonil aitama liidu, liikmesriikide ja valitsustevaheliste organisatsioonide, samuti erasektori Copernicuses osalemise koordineerimist tagada komitee („Copernicuse komitee"), kasutades parimal viisil ära olemasolevat suutlikkust ja tehes kindlaks liidu tasandil käsitlemist vajavad puudujäägid. Samuti peaks nimetatud komitee aitama komisjonil kontrollida Copernicuse ühtset rakendamist. Hästi toimiv avalik haldus eeldab Copernicuse ühetaolist juhtimist, kiiremat otsustusprotsessi ja võrdset juurdepääsu teabele, mistõttu eelarve täitmise ülesannetega üksuste esindajatel peaks olema võimalik osaleda vaatlejatena Copernicuse komitee töös. Samadel põhjustel peaks liiduga rahvusvahelise kokkuleppe sõlminud kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatel olema võimalik osaleda Copernicuse komitee töös julgeolekupiirangute raames ja sellise kokkuleppe tingimuste kohaselt. Sellistel esindajatel ei peaks olema õigust osaleda Copernicuse komitee hääletamismenetlustes.

(34) Nende üksuste tööd, kellele komisjon on delegeerinud rakendamisülesanded, tuleks mõõta ka tulemusnäitajate alusel. See annaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule ülevaate Copernicuse toimingute ja Copernicuse rakendamise edusammudest.

(35) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1159/2013 ([1]) on kehtestatud GMESi kasutajate registreerimise ja litsentseerimise tingimused ning määratletud GMESi eriotstarbelistele andmetele ja GMES-teenuste kaudu saadud teabele juurdepääsu piiramise kriteeriumid.

(36) Copernicuse raames loodud andmed ja teave tuleks teha asjakohaseid tingimusi ja piiranguid rakendades täielikult, avalikult ja tasuta kättesaadavaks, et edendada nende kasutamist ja jagamist ning tugevdada Euroopas Maa seire turgusid, eriti järgmise etapi teenuste sektoris, võimaldades seeläbi kasvu ja töökohtade loomist.

([1]) Komisjoni 12. juuli 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1159/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 911/2010 Maa seire Euroopa programmi (GMES) kohta, kehtestades GMESi kasutajate registreerimise ja litsentsimise tingimused ning määratledes GMESi eriotstarbelistele andmetele ja GMES-teenuste kaudu saadud teabele juurdepääsu piiramise kriteeriumid (ELT L 309, 19.11.2013, lk 1).

(37) Komisjon peaks tegema koostööd andmete esitajatega, et leppida kokku kolmandatelt isikutelt saadavate andmete litsentseerimistingimused nende Copernicuse raames kasutamise hõlbustamiseks kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate kolmandate isikute õigustega.

(38) Arvesse tuleks võtta GMESi kosmosekomponendi programmi raames Copernicuse Sentineli andmetele antud juurdepääsuõigusi, mis kiideti heaks 24. septembril 2013 ESA Maa seire programmi nõukogus.

(39) Kuna Copernicus on tsiviilkontrolli all olev tsiviilprogramm, peaks esmatähtsaks pidama selliste andmete hankimist ja sellise teabe, kaasa arvatud kõrglahutusega kujutiste pakkumist, mis ei kujuta endast riski või ohtu liidu või selle liikmesriikide julgeolekule. Kuna aga teatavad Copernicuse andmed ja teatav Copernicuse teave võivad vajada kaitset, siis peaksid kõik Copernicuses osalejad selleks, et tagada sellise teabe turvaline levitamine käesoleva määruse alusel, siiski tagama ELi salastatud teabe kaitse taseme, mis on samaväärne sellega, mis on tagatud julgeolekueeskirjadega, mis on sätestatud komisjoni otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom ([1]) lisas, ning nõukogu julgeolekueeskirjadega, mis on sätestatud nõukogu otsuse 2013/488/EL ([2]) lisades.

(40) Kuna teatavad Copernicuse andmed ja teatav Copernicuse teave, sealhulgas kõrglahutusega kujutised, võivad mõjutada liidu või selle liikmesriikide julgeolekut, tuleks nõukogule anda nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel õigus võtta vastu meetmeid, et tegeleda liidu või selle liikmesriikide julgeolekuga seonduvate riskide ja ohtudega.

(41) Kogu Copernicuse raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik peaks olema liit. Et pidada täielikult kinni kõikidest omandiga seotud põhiõigustest, tuleks saavutada vajalikud kokkulepped praeguste omanikega. Tuleks mõista, et immateriaalse vara omandiõigust käsitlevad käesoleva määruse sätted ei hõlma immateriaalseid õigusi, mis ei ole asjaomase siseriikliku õiguse alusel üleantavad. Selline liidu omandiõigus ei mõjuta liidu võimalust teha kõnealune vara kättesaadavaks kolmandatele isikutele või see võõrandada kooskõlas käesoleva määrusega juhul, kui seda peetakse iga üksikjuhtumi kohta koostatava hinnangu põhjal asjakohaseks. Eelkõige peaks liidul olema võimalik üle anda või litsentsida Copernicuse raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaalomandiõigusi, et saavutada Copernicuse teenuste aktiivne kasutuselevõtt järgmise tasandi kasutajate poolt.

(42) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või valesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral haldus- ja rahalisi karistusi kooskõlas finantsmäärusega.

(43) Kuna Copernicus on keerukas programm, peaksid komisjoni abistama laia sidusrühmade ringi kuuluvad sõltumatud eksperdid, sealhulgas eelkõige liikmesriikide poolt turvaküsimustega seoses nimetatud eksperdid, kosmose eest vastutavate asjakohaste siseriiklike üksuste esindajad ja Copernicuse kasutajad, et varustada komisjoni vajaliku tehnilise ja teadusliku eksperditeabega, muu hulgas interdistsiplinaarsest ja sektoriteülesest perspektiivist, võttes arvesse asjaomaseid olemasolevaid algatusi liidu, riiklikul ja piirkondlikul tasandil.

(44) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses iga-aastase tööprogrammi, teenuse ja kosmosekomponentide tehniliste kirjelduste, turvaaspektide ja liikmesriikides Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe kasutamise ning Maa seire tehnoloogiale ja arendustegevusele juurdepääsu ühtlustamise edendamise meetmetega, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([3]).

(45) Kuna Copernicus on suunatud kasutajatele, on vajalik kasutajate pidev tõhus kaasamine, eelkõige seoses teenuste nõuete kindlaksmääramise ja kontrollimisega. Et suurendada kasutajate väärtust, tuleks neid aktiivselt kaasata, viies läbi korrapäraseid konsulteerimisi nii avaliku kui ka erasektori lõppkasutajatega. Selleks tuleks luua töörühm (nn kasutajate foorum), et aidata Copernicuse komiteel kindlaks teha kasutajate vajadusi, kontrollida teenuste vastavust ja kooskõlastamist selle kasutajatega avalikust sektorist.

([1]) Komisjoni 29. novembri 2001. aasta otsus 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1).

([2]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(46) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses andmenõuetega, mis on vajalikud operatiivteenuste arenguks, tingimuste ja menetlustega, mis käsitlevad juurdepääsu Copernicuse andmetele ja Copernicuse teabele, nende registreerimist ja kasutamist, tehniliste eritingimustega, mida on vaja Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe häirete vältimiseks ning Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe hankimise või levitamise piiramise kriteeriumidega, mida kohaldatakse õiguste vastuolu korral. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(47) Käesoleva määruse alusel rahastatud meetmeid tuleks kontrollida ja hinnata, et teha muudatusi ja neid edasi arendada. Eelkõige tuleks hindamisel käsitleda Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe poliitika mõju sidusrühmadele, järgmise etapi kasutajatele, äritegevusele ning Maa seire infrastruktuuridesse tehtud riiklikele ja erasektori investeeringutele. Hindamisel tuleks käsitleda ka Euroopa asjakohaste ametite (näiteks Euroopa GNSSi Agentuur) võimalikku tulevast kaasatust. Maksimaalsete tulemuste saavutamiseks ning Copernicuse rakendusetappide kaudu saadud teadmiste ja eksperditeadmiste ärakasutamiseks tuleks tulevase kavandamise tarbeks uurida uusi organisatsioonilisi mudeleid, tagades pikaajalised majanduslikud kohustused.

(48) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua Copernicus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest see hõlmab ka üleeuroopalist suutlikkust ja sõltub teenuste koordineeritud pakkumisest kõikides liikmesriikides, mida on vaja koordineerida liidu tasandil, küll aga saab seda meetme ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(49) Käesoleva määrusega kehtestatakse rahastamispakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks lähtesummaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ([1]) punkti 17 tähenduses.

(50) On asjakohane viia käesoleva määruse rahastamisperiood vastavusse määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013 sätestatuga. Seetõttu tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014.

(51) Määrus (EL) nr 911/2010 tuleb kehtetuks tunnistada, et luua asjakohane juhtimis- ja rahastamisraamistik ning tagada Copernicuse täielik toimimine. Järjepidevuse tagamiseks peaksid määruse (EL) nr 911/2010 alusel võetud meetmed edasi kehtima,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLD- JA FINANTSSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse liidu Maa seire ja jälgimise programm Copernicus („Copernicus") ning sätestatakse selle rakenduseeskirjad.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Copernicus on tsiviilkontrolli all olev kasutajakeskne tsiviilprogramm, mis rajaneb olemasoleval riikide ja Euroopa suutlikkusel ning tagab samuti järjepidevuse ülemaailmse keskkonna- ja turvaseire alusel välja arendatud tegevustega.

([1]) ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

2. Copernicus sisaldab järgmisi komponente:

a) teenusekomponent, millega tagatakse teabe edastamine järgmistes valdkondades: atmosfääri seire, merekeskkonna seire, maismaaseire, kliimamuutused, hädaolukordade ohjamine ja julgeolek;

b) kosmosekomponent, millega tagatakse jätkusuutlik kosmosepõhine seire punktis a osutatud teenusevaldkondades;

c) *in situ* komponent, millega tagatakse punktis a osutatud teenusevaldkondade jaoks koordineeritud juurdepääs õhus, merel ja maapinnal paiknevate seadmete kaudu saadud seireandmetele.

3. Lõikes 2 osutatud komponentide vahel luuakse sobivad ühendused ja liidesed.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „sihtotstarbelised missioonid" — kosmosepõhised Maa seire missioonid, mis on mõeldud kasutamiseks ja mida juhitakse Copernicuse raames, eelkõige Sentineli missioonid;

2) „toetavad missioonid" — kosmosepõhised Maa seire missioonid, mis edastavad Copernicusele sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmeid täiendavaid andmeid;

3) „sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmed" — sihtotstarbeliste missioonide käigus saadud kosmosepõhise Maa seire andmed Copernicuse raames kasutamiseks;

4) „toetavate missioonide kaudu saadud andmed" — toetavate missioonide käigus saadud kosmosepõhise Maa seire andmed, mille kasutamiseks on luba või mis on edastatud Copernicuse raames kasutamiseks;

5) „*in situ* andmed" — maapinnal, merel ja õhus paiknevate sensorite kaudu saadud seireandmed ning samuti võrdlusandmed ja lisaandmed, mille kasutamiseks on luba või mis on edastatud Copernicuse raames kasutamiseks;

6) „kolmandate isikute andmed ja teave" — andmed ja teave, mis on loodud väljaspool Copernicust ja on vajalikud selle eesmärkide täitmiseks;

7) „Copernicuse andmed" — sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmed, toetavate missioonide kaudu saadud andmed ja *in situ* andmed;

8) „Copernicuse teave" — Copernicuse andmete töötlemise või modelleerimise tulemusena artikli 5 lõikes 1 osutatud Copernicuse teenuste kaudu saadav teave;

9) „Copernicuse kasutajad" — järgmised kasutajad:

   a) Copernicuse põhikasutajad: liidu institutsioonid ja asutused ning Euroopa, riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, kellele on tehtud ülesandeks avaliku teenuse või poliitika kujundamine, rakendamine, jõustamine või järelevalve artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud valdkondades;

   b) teadusringkonna kasutajad: ülikoolid ja muud teadusuuringute ja haridusega tegelevad organisatsioonid;

   c) ettevõtlus- ja erasektori kasutajad;

   d) heategevuslikud, valitsusvälised ja rahvusvahelised organisatsioonid.

Artikkel 4

Eesmärgid

1. Copernicus toetab järgmisi üldeesmärke:

a) Maa seire, et toetada keskkonnakaitset ning kodanikukaitse ja tsiviiljulgeoleku jõupingutusi;

b) maksimeerida sotsiaal-majanduslikku kasu ja edendada Maa seire kasutamist rakendustes ja teenustes, toetades seeläbi strateegiat „Euroopa 2020" ja selle aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärke;

c) toetada Euroopa konkurentsivõimelise kosmose- ja teenustesektori arengut ning luua Euroopa ettevõtjatele maksimaalsed võimalused innovaatiliste Maa seire süsteemide ja teenuste väljatöötamiseks ja pakkumiseks;

d) tagada sõltumatu juurdepääs keskkonnaalastele teadmistele ning Maa seire ja geoteabeteenuste seisukohalt määrava tähtsusega tehnoloogiale, võimaldades seega Euroopal sõltumatult otsuseid teha ja meetmeid võtta;

e) toetada Euroopa poliitikat ja panustada sellesse ning soodustada üleilmseid algatusi (nagu GEOSS).

2. Lõikes 1 sätestatud üldeesmärkide saavutamiseks on Copernicusel järgmised erieesmärgid:

a) esitada Copernicuse kasutajatele täpsed ja usaldusväärsed andmed ja teave, mida pakutakse pikaajaliselt ja püsivalt, võimaldades osutada artikli 5 lõikes 1 osutatud teenuseid ja täita Copernicuse põhikasutajate vajadusi;

b) pakkuda püsivat ja usaldusväärset juurdepääsu kosmosepõhistele andmetele ja Euroopa Maa seire sõltumatu võimekuse abil saadud teabele, järgides ühtseid tehnilisi nõudeid ning tuginedes olemasolevatele vahenditele ja suutlikkusele, täiendades neid vajaduse korral;

c) pakkuda püsivat ja usaldusväärset juurdepääsu *in situ* andmetele, tuginedes eelkõige olemasolevatele Euroopa ja riikliku tasandi suutlikkusele ning üleilmsetele seiresüsteemidele ja -võrgustikele.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste tulemusnäitajate alusel:

a) Copernicuse andmed ja Copernicuse teave, mis on tehtud kättesaadavaks kooskõlas keskkonna, kodanikukaitse ja tsiviiljulgeoleku valdkonna teenuse osutamise taseme nõuetega;

b) suurenenud nõudlus Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe järele, mida mõõdetakse kasutajate arvu, tutvutud andmete ja lisaväärtusega teabe mahu suurenemise, järgmise tasandi teenuste arvu suurenemise ning liikmesriikides ja liidus andmete levitamise ulatuse laienemise alusel;

c) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe kasutamine liidu institutsioonides ja asutustes, rahvusvahelistes organisatsioonides ning Euroopa, riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi ametiasutustes, sealhulgas kasutuselevõtu määr ja rahulolu ning Euroopa riikide ühiskonnale pakutavate hüvede tase;

d) turu hõlvamine, sealhulgas olemasolevate turgude laiendamine ja uute turgude loomine ning Euroopa järgmise tasandi ettevõtjate konkurentsivõime;

e) Copernicuse teenuseid toetavate Copernicuse andmete püsiv kättesaadavus.

Artikkel 5

Copernicuse teenusekomponent

1. Copernicuse teenusekomponent koosneb järgmistest teenustest:

a) atmosfääri seire teenus, et anda teavet õhu kvaliteedi kohta Euroopa tasandil ja atmosfääri keemilise koostise kohta ülemaailmsel tasandil. Sellega antakse eelkõige teavet nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil rakendatavate õhukvaliteedi seire süsteemide tarbeks ning see aitab kaasa atmosfääri koostisse kuuluvate kliimamõjurite seirele, sealhulgas võimaluse korral metsaga kaetusele avalduva mõju seirele;

b) merekeskkonna seire teenus, et anda teavet ookeanide ja mereökosüsteemide füüsilise seisundi ja dünaamika kohta maailmamere ja Euroopa piirkondlike merepiirkondade lõikes, toetades mereohutust, panust jäätmevoogude seiresse, merekeskkonna, ranniku- ja polaaralade ning mereressursside seiret ja samuti meteoroloogilisi prognoose ja kliimaseiret;

c) maismaaseire teenus, et anda teavet maakasutuse ja -katte, krüosfääri, kliimamuutuste ja biogeofüüsikaliste näitajate, sealhulgas nende dünaamika kohta, et toetada elurikkuse, mulla, sisevete ja rannikuvete, metsade ja taimestiku ning loodusvarade ülemaailmsest kohaliku tasandini läbiviidavat keskkonnaseiret ning samuti keskkonna-, põllumajandus-, arengu-, energeetika-, linnaplaneerimis-, infrastruktuuri- ja transpordipoliitika üldist rakendamist;

d) kliimamuutusteteenus, et anda teavet kliimamuutuste mõjudega kohanemise ja nende leevendamise toetamiseks vajaliku teadmistebaasi suurendamiseks. See aitab eelkõige kaasa olulisemate kliimamõjurite andmete, kliimaanalüüside, prognooside ja näitajate esitamisele liidu mitmesuguste sektorite ja ühiskonnale oluliste valdkondade kohanemis- ja leevendamisstrateegiate seisukohast asjakohaste aja- ja ruumiskaalade alusel;

e) hädaolukordade ohjamise teenus, et anda teavet hädaolukorras reageerimiseks igat laadi katastroofide, sealhulgas ilmastikuohtude, geofüüsiliste ohtude, inimtegevusest tingitud tahtmatute või kuritahtlike katastroofide ning muude humanitaarkatastroofide korral, samuti selliste katastroofide vältimiseks, nendeks valmistumiseks, neile reageerimiseks ja nendest taastumiseks;

f) julgeolekuteenus, et anda teavet Euroopa tsiviiljulgeolekuga seotud probleemidega toimetulekuks, parandades kriiside vältimist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist, eelkõige piiri- ja merekontrolli valdkonnas, kuid ka liidu välistegevuse toetamiseks, ilma et see piiraks selliste koostöökokkulepete kohaldamist, mis võidakse sõlmida komisjoni ning mitmesuguste ühise välis- ja julgeolekupoliitika organite, eelkõige Euroopa Liidu Satelliidikeskuse vahel.

2. Lõikes 1 osutatud teenuste osutamisel võetakse arvesse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning need peavad võimaluse korral olema kulutõhusad ja detsentraliseeritud, et integreerida Euroopa tasandil olemasolevad *in situ* ja võrdlusandmed ja liikmesriikide suutlikkus, vältides seeläbi tegevuse dubleerimist. Välditakse olemasolevate allikate andmeid dubleerivate andmete hankimist, välja arvatud juhul, kui olemasolevate või ajakohastavate andmekogumite sobivas ajaraamistikus kasutamine ei ole tehniliselt mõistlik, kulutõhus või võimalik.

Teenuste puhul rakendatakse rangeid kvaliteedikontrolli süsteeme, mis annavad teavet teenuste taseme, sealhulgas kättesaadavuse, usaldusväärsuse, kvaliteedi ja õigeaegsuse kohta.

3. Lõikes 1 osutatud teenuste edasiarendamise tagamiseks ja nende avaliku sektori poolse kasutuselevõtu tagamiseks tehakse samuti järgmist:

a) arendustegevus, mille eesmärk on parandada teenuste kvaliteeti ja toimimist, sealhulgas nende edasiarendamist ja kohandamist, vältida või maandada tegevusriske ja kasutada ära sünergiat, mis tuleneb seotud tegevustest, näiteks raamprogrammi „Horisont 2020” raames;

b) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe kasutamise ja kasutuselevõtmise edendamise meetmeid sisaldav toetustegevus

   i) ametiasutuste poolt, kellele on tehtud ülesandeks avaliku teenuse või poliitika kujundamine, rakendamine, jõustamine või järelevalve lõikes 1 osutatud valdkondades. See hõlmab suutlikkuse suurendamist ja standardmenetluste ja -vahendite väljatöötamist, et integreerida Copernicuse andmed ja Copernicuse teave kasutajate tööprotsessidesse;

   ii) muude kasutajate ja järgmise etapi rakenduste poolt. See hõlmab teavituse, koolituse ja teabe levitamise alast tegevust.

Artikkel 6

Copernicuse kosmosekomponent

1. Copernicuse kosmosekomponendi kaudu tehakse kosmosepõhist seiret, mis toetab peamiselt artikli 5 lõikes 1 osutatud teenuseid.

2. Copernicuse kosmosekomponent koosneb sihtotstarbelistest missioonidest ja toetavate missioonide kaudu saadud andmetest ning selle raames tehakse järgmist:

a) kosmosepõhiste seireandmete esitamine, sealhulgas:

   i) sihtotstarbeliste missioonide läbiviimine, haldamine ja käigus hoidmine, mis hõlmab satelliitide ülesannete määramist, satelliitide seiret ja kontrolli, andmete vastuvõtmist, töötlemist, arhiveerimist ja levitamist ning pidevat kalibreerimist ja valideerimist;

   ii) *in situ* andmete esitamine sihtotstarbeliste missioonide seireandmete kalibreerimiseks ja valideerimiseks;

   iii) sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmeid täiendavate toetavate missioonide kaudu saadud andmete esitamine, arhiveerimine ja levitamine;

b) kasutajate muutuvatele vajadustele vastav tegevus, sealhulgas:

   i) seireandmetes esinevate lünkade kindlakstegemine ja uute sihtotstarbeliste missioonide määratlemine kasutajate nõuete alusel;

   ii) sihtotstarbeliste missioonide moderniseerimisele ja täiendamisele suunatud arendustegevus, sealhulgas seotud kosmoseinfrastruktuuri uute elementide kavandamine ja hange;

c) satelliitide kaitsmine kokkupõrkeohu eest, võttes arvesse liidu toetusraamistikku kosmose jälgimiseks ja seireks;

d) satelliitide ohutu kasutuselt kõrvaldamine kasutusaja lõppemisel.

Artikkel 7

Copernicuse* in situ *komponent

1. Copernicuse *in situ* komponent annab juurdepääsu *in situ* andmetele, toimides peamiselt artikli 5 lõikes 1 osutatud Copernicuse teenuste heaks.

Selle raames tehakse järgmist:

a) *in situ* andmete, sealhulgas kolmandate isikute *in situ* andmete esitamine operatiivteenistustele rahvusvahelisel tasandil, lähtudes olemasolevast suutlikkusest;

b) *in situ* andmete kogumise ja esitamise koordineerimine ja ühtlustamine;

c) tehniline abi komisjonile seoses *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud seireandmete teenusenõuetega;

d) koostöö *in situ* operaatoritega, et edendada *in situ* seireinfrastruktuuri ja -võrgustikega seotud arendustegevuse järjepidevust;

e) selliste *in situ* seireandmetes, muu hulgas rahvusvahelisel tasandil esinevate lünkade kindlakstegemine, mida ei saa täita olemasoleva infrastruktuuri ja võrgustike abiga, ja tegevus kõnealuste lünkade täitmiseks, järgides seejuures subsidiaarsuse põhimõtet.

2. *In situ* andmeid kasutatakse Copernicuses kooskõlas kehtivate kolmandate isikute, sealhulgas liikmesriikide õigustega ja kohaldatavate piirangutega andmete kasutamise ja edastamise kohta.

3. Komisjon võib kooskõlas finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punktiga c teha osaliselt või täielikult *in situ* komponendi hulka kuuluvate tegevuste läbiviimise ülesandeks käesoleva määruse artikli 11 lõikes 1 osutatud teenuse operaatoritele või, kui on nõutav üldine koordineerimine, Euroopa Keskkonnaametile.

Artikkel 8

Rahastamispakett

1. Rahastamispakett artiklites 5, 6 ja 7 osutatud tegevuse läbiviimiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 on 4 291 480 000 eurot jooksevhindades.

2. Lõikes 1 osutatud summa jagatakse vastavalt järgmistele kululiikidele jooksevhindades:

a) 897 415 000 eurot artiklites 5 ja 7 osutatud meetmetele;

b) 3 394 065 000 eurot artiklis 6 osutatud meetmetele, sealhulgas maksimaalselt 26 500 000 eurot artikli 6 lõike 2 punktis c osutatud meetmetele.

3. Komisjon võib lõike 2 punktides a ja b sätestatud vahendeid ühest kulukategooriast teise ümber paigutada kuni 10 % ulatuses lõikes 1 osutatud summast. Kui ümberpaigutamine puudutab kumulatiivset summat, mis ületab 10 % lõikes 1 osutatud summast, konsulteerib komisjon artikli 30 lõikes 3 osutatud nõuandemenetluse kohaselt Copernicuse komiteega.

4. Eelarve täitmise eest kaudselt vastutavatele üksustele tehtud eelmaksetelt kogunenud intressid eraldatakse tegevustele vastavalt komisjoni ja asjaomase üksuse vahel sõlmitud delegeerimiskokkuleppele või lepingule. Vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele avavad eelarve täitmise eest kaudselt vastutavad üksused kontod, mis võimaldavad kindlaks teha rahalisi vahendeid ja vastavat intressi.

5. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased eraldised mitmeaastase finantsraamistiku piires. Eelarvelised kulukohustused, mis on seotud rohkem kui üht eelarveaastat hõlmava tegevusega, võib jaotada iga-aastaste osamaksetena mitme eelarveaasta peale.

6. Copernicuse rahalised vahendid võivad katta ka vahetult Copernicuse juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks vajalike ettevalmistustööde, järelevalve, kontrolli, auditi ja hindamisega seotud kulusid, sealhulgas uuringute, kohtumiste, teavitamis- ja teabevahetusmeetmetega seotud kulusid, samuti kulusid, mis on seotud teabe töötlemiseks ja andmete vahetamiseks ettenähtud IT-võrgustikega.

7. Komisjon võib Copernicuse rakendamise teha ülesandeks finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punktis c osutatud üksustele. Kui Copernicuse eelarvet täidetakse kaudselt artikli 10 lõike 3 või artikli 11 lõike 1 alusel, kohaldatakse nende üksuste hanke-eeskirju, kellele on delegeeritud eelarve täitmisega seotud ülesanded, sellises ulatuses, nagu on lubatud finantsmääruse artikli 60 kohaselt. Nimetatud eeskirjades vajalikud konkreetsed kohandused, samuti kord olemasolevate lepingute pikendamiseks määratakse kindlaks vastavates delegeerimislepingutes.

II PEATÜKK

COPERNICUSE JUHTIMINE

Artikkel 9

Komisjoni ülesanded

1. Komisjonil lasub üldine vastutus Copernicuse ja selle erinevate komponentide vahelise koordineerimise eest. Komisjon haldab käesoleva määruse alusel eraldatud vahendeid ja teeb järelevalvet Copernicuse rakendamise, sealhulgas prioriteetide määratlemise, kasutajate kaasamise, kulude, ajakava, toimimise ja hangete üle.

2. Komisjon haldab liidu nimel ja oma pädevuse piires suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, tagades Copernicuse koordineerimise riikliku, liidu ja rahvusvahelise tasandi tegevusega.

3. Komisjon aitab kaasa liikmesriikide koordineeritud panuse andmisele, mille eesmärk on teenuste operatiivne osutamine ning vajalike seireandmete pikaajaline kättesaadavus.

4. Komisjon toetab Copernicuse teenuste asjakohast arendamist ja tagab Copernicuse ja muude asjaomaste liidu poliitikavaldkondade, vahendite, programmide ja meetmete vastastikuse täiendavuse, järjepidevuse ja omavahelise seotuse tagamaks, et kõnealused poliitikavaldkonnad, vahendid, programmid ja meetmed saavad kasu Copernicuse teenustest.

5. Komisjon soodustab pikaajalise stabiilse investeerimiskeskkonna kujunemist ning konsulteerib sidusrühmadega, kui ta peab vajalikuks muuta käesoleva määrusega hõlmatud Copernicuse andmete ja Copernicuse teabeteenuste tooteid.

6. Komisjon tagab, et kõik üksused, kellele tehakse ülesandeks täita rakendamisülesandeid, osutavad oma teenuseid kõigile liikmesriikidele.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 31 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad andmenõuete kehtestamist seoses artikli 5 lõikes 1 osutatud Copernicuse teenusekomponendi arenguga.

8. Komisjon võtab kooskõlas artikli 30 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusaktid, mis käsitlevad järgmist:

a) artikli 5 lõikes 1 osutatud Copernicuse teenusekomponendi tehniline kirjeldus seoses selle rakendamisega;

b) artiklis 6 osutatud Copernicuse kosmosekomponendi tehniline kirjeldus seoses selle rakendamisega ja arenguga kasutajate nõuete alusel.

9. Komisjon esitab liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile õigeaegselt Copernicust puudutava kogu asjakohase teabe, eelkõige riskihalduse, üldiste kulude, Copernicuse infrastruktuuri iga olulise elemendi iga-aastaste tegevuskulude, ajakava, toimimise ja hangete kohta ning intellektuaalomandi õiguste haldamise hinnangu.

Artikkel 10

Euroopa Kosmoseagentuuri ülesanded

1. Komisjon sõlmib ESAga delegeerimislepingu, tehes talle ülesandeks:

a) tagada Copernicuse kosmosekomponendi tehniline koordineerimine;

b) määratleda Copernicuse kosmosekomponendi üldine süsteemiarhitektuur ja selle areng kasutajate nõuete alusel, kooskõlastades tegevuse komisjoniga;

c) hallata eraldatud vahendeid;

d) tagada seire- ja kontrollitoimingud;

e) töötada välja uued sihtotstarbelised missioonid;

f) korraldada hanked seoses korduvate sihtotstarbeliste missioonidega;

g) juhtida sihtotstarbelisi missioone, välja arvatud neid, mida käesoleva artikli lõike 2 kohaselt juhib EUMETSAT;

h) koordineerida kava, mille kohaselt Copernicuse teenustel oleks juurdepääs toetavate missioonide kaudu saadud andmetele;

i) hankida juurdepääsuõigused satelliitide kaudu saadud kommertsturul pakutavatele andmetele, mis on artikli 5 lõikes 1 osutatud Copernicuse teenuste jaoks vajalikud, ja pidada läbirääkimisi selliste andmete kasutamise tingimuste üle.

2. Komisjon sõlmib EUMETSATiga delegeerimislepingu, määrates ta vastavalt EUMETSATi volitustele ja pädevusele vastutavaks sihtotstarbeliste missioonide juhtimise eest ja toetavate missioonide kaudu saadud andmetele juurdepääsu võimaldamise eest.

3. Delegeerimislepingud ESA ja EUMETSATiga sõlmitakse komisjoni poolt kooskõlas finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punktiga c vastu võetud delegeerimisotsuse alusel.

4. Vastavalt finantsmääruse artiklile 60 tegutsevad ESA ja EUMETSAT vajaduse korral hankijana, kellel on volitus teha otsuseid seoses neile delegeeritud hankeülesannete täitmise ja koordineerimisega.

5. Delegeerimislepingutes sätestatakse ulatuses, mis on vajalik delegeeritud ülesannete ja eelarve täitmiseks, ESA-le ja EUMETSATile eraldatud vahendite haldamise üldtingimused ning nendes võetakse asjakohasel juhul arvesse ESA pikaajalist stsenaariumit. Eelkõige kehtestatakse nendes meetmed, mis tuleb võtta seoses Copernicuse kosmosekomponendi arendamise, hangete ja toimimisega, asjaomane rahastamiskord, juhtimismenetlused ning järelevalve- ja kontrollimeetmed, lepingute kulude, ajakava, tulemuslikkuse ja hangete osas nõuetele mittevastava täitmise korral kohaldatavad meetmed ning samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara omandiõigust reguleerivad eeskirjad.

6. Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord kulude eelhindamiseks, komisjoni süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve, tulemuslikkuse ja ajakava puhul esinevate kõrvalekallete korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad tegevuste elluviimise eraldatud eelarve piires.

7. Copernicuse komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud delegeerimisotsuste tegemisel vastavalt artikli 30 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusele. Copernicuse komiteed teavitatakse eelnevalt delegeerimiskokkuleppest, mille liit (keda esindab komisjon) sõlmib ESA ja EUMETSATiga.

8. Komisjon teavitab Copernicuse komiteed pakkumuste hindamise tulemustest ning ESA ja EUMETSATi poolt erasektori üksustega sõlmitavatest lepingutest, esitades sealhulgas teabe allhanke kohta.

Artikkel 11

Teenuse operaator

1. Komisjon võib teha teenusekomponendiga seotud rakendusülesannete täitmise delegeerimislepingute või lepinguga ülesandeks muu hulgas järgmistele üksustele, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud tegevuse eripära ning olemasolevate spetsiifiliste pädevuste, volituste ning tegevus- ja haldussuutlikkuse alusel:

a) Euroopa Keskkonnaamet (EEA);

b) Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex);

c) Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA);

d) Euroopa Liidu Satelliidikeskus (SATCEN);

e) Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskus (ECMWF);

f) muud asjakohased Euroopa ametid, ühingud ja riiklike asutuste konsortsiumid.

Delegeerimislepingud sõlmitakse teenuseoperaatoritega komisjoni poolt finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt vastu võetud delegeerimisotsuse alusel.

2. Lõikes 1 osutatud üksuste valikul võetakse nõuetekohaselt arvesse kõnealuste ülesannete delegeerimise kulutõhusust ja mõju üksuste juhtimisstruktuurile ning nende rahalistele ja inimressurssidele.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud delegeerimisotsuste tegemisel konsulteeritakse Copernicuse komiteega artikli 30 lõikes 3 osutatud nõuandemenetluse kohaselt. Copernicuse komiteed teavitatakse ette delegeerimislepingutest, mille liit, keda esindab komisjon, sõlmib teenuse operaatoritega.

Artikkel 12

Komisjoni tööprogramm

1. Komisjon võtab finantsmääruse artikli 84 kohaselt rakendusaktiga vastu Copernicuse iga-aastase tööprogrammi.

2 Iga-aastane tööprogramm sisaldab rakenduskava, milles kirjeldatakse üksikasjalikult artiklites 5, 6 ja 7 osutatud Copernicuse komponentidega seotud meetmeid, ning see on tulevikku vaatav ja selles võetakse arvesse kasutajate vajaduste muutumist ja tehnilist arengut.

3. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Koostöö liikmesriikidega

1. Komisjon teeb koostööd liikmesriikidega, et parandada andmete ja teabe vahetamist nende vahel, ja toetab andmete levitamise arengut piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Komisjon püüab tagada, et vajalikud andmed ja teave on Copernicusele kättesaadavad. Liikmesriikide toetavate missioonide, teenuste ja *in situ* infrastruktuurid on Copernicusele oluliseks panuseks.

2. Komisjon võib rakendusaktidega võtta vastu meetmeid, et edendada liikmesriikides Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe kasutamist ja toetada liikmesriikide juurdepääsu Maa seire tehnoloogiale ja selle arendamisele. Sellised meetmed ei tohi moonutada vaba konkurentsi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

AVALIKUD HANKED

I JAGU

Avalikele hangetele kohaldatavad üldsätted

Artikkel 14

Üldsätted

Ilma et see piiraks artikli 8 lõike 7 kohaldamist ja liidu oluliste julgeolekuhuvide või avaliku turvalisuse kaitseks vajalikke meetmeid, tuleb liidu ekspordikontrolli nõuete järgimiseks Copernicusele kohaldada finantsmäärust, eriti avatud juurdepääsu ja õiglase konkurentsi põhimõtteid kogu tegevusharu tarneahelas, läbipaistvale ja õigeaegsele teabele tuginevat hankemenetlust, sõnaselget teavitust kohaldatavatest hanke-eeskirjadest ning valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidest ning muud asjakohast teavet, mis tagab kõigile potentsiaalsetele pakkujatele võrdsed võimalused.

Artikkel 15

Erieesmärgid

Hankemenetluses järgivad hankijad oma hanketeadetes järgmisi eesmärke:

a) edendada kogu liidus kõikide ettevõtjate, eriti uute turuletulijate ning VKEde võimalikult ulatuslikku ja avatud osalemist, soodustades selleks muu hulgas pakkujate poolt allhangete kasutamist;

b) vältida turgu valitseva seisundi võimalikku kuritarvitamist ja sõltuvust üksikutest tarnijatest;

c) kasutada ära eelnevaid avaliku sektori investeeringuid ja saadud õppetunde, tööstusalast kogemust ja pädevust, tagades samas, et järgitakse konkureeriva hanke eeskirju;

d) asjakohasel juhul hankida mitmelt pakkujalt, et tagada parem üldine kontroll Copernicuse, selle kulude ja ajakava üle;

e) võimaluse korral arvestada kogukulu hangitava toote, teenuse või töö kogu kasuliku kasutusea jooksul.

II JAGU

Avalikele hangetele kohaldatavad erisätted

Artikkel 16

Ausa konkurentsi tingimuste kehtestamine

Hankija peab võtma asjakohased meetmed ausa konkurentsi tingimuste tagamiseks, juhul kui ettevõtja varasem osalemine hankemenetlusega seotud tegevuses:

a) võib anda kõnealusele ettevõtjale olulise eelise seoses siseteabega ning tekitada seega kahtlusi võrdse kohtlemise osas või

b) mõjutab konkurentsi tavatingimusi või lepingute sõlmimise või täitmise erapooletust ning objektiivsust.

Kõnealused meetmed ei tohi moonutada konkurentsi, ohustada võrdset kohtlemist ega ettevõtjate, nende kaubandussuhete ja kulustruktuuri kohta kogutud andmete konfidentsiaalsust. Sellega seoses peavad kõnealused meetmed võtma arvesse kavandatava lepingu liiki ja üksikasju.

Artikkel 17

Teabeturve

Salastatud teabega seotud, seda nõudvate ja/või sisaldavate hankelepingute puhul täpsustab hankija hankedokumentides kõik vajalikud meetmed ja nõuded niisuguse teabe kaitsmiseks nõutaval tasemel.

Artikkel 18

Varustuskindlus

Hankija esitab hankedokumentides varustuskindluse ja teenuste osutamise tagamise nõuded lepingu täitmisel.

Artikkel 19

Tingimuslike osadega leping

1. Hankija võib sõlmida tingimuslike osadega lepingud.

2. Tingimuslike osadega leping hõlmab fikseeritud osa, mis on lisatud eelarvelise kulukohustuse võtmisele, mille tulemuseks on kindel kohustus tagada lepinguliste tööde tegemine, kauba tarnimine või teenuste osutamine vastaval etapil, ja üht või mitut osa, mis on tingimuslikud nii eelarve kui ka lepingu täitmise seisukohast. Hankedokumentides nimetatakse tingimuslike osadega lepingu eritingimused. Neis peab eelkõige olema kindlaks määratud lepingu ese, hind või hinna määramise kord ja töö tegemise, tarnete ja teenuse osutamise tingimused igas etapis.

3. Fikseeritud osa kohustused peavad moodustama ühtse terviku; sama kehtib iga tingimusliku osa kohustuste kohta, võttes arvesse kõigi varasemate osade kohaseid kohustusi.

4. Iga tingimusliku osa täitmine sõltub hankija otsusest, millest on töövõtjat lepingu kohaselt teavitatud. Kui ühe tingimusliku osa täitmine on kinnitatud hilinenult või seda ei kinnitata, võib töövõtja saada juhul, kui see on lepinguga ette nähtud, ja lepingus sätestatud tingimustel ootetoetust või leppetrahvi.

5. Kui hankija leiab, et konkreetse etapi lepingulisi töid ei ole tehtud või teenuseid osutatud, võib ta nõuda kahju hüvitamist ja lepingu lõpetada, kui see on lepinguga ette nähtud ja see toimub lepingus kehtestatud tingimustel.

Artikkel 20

Tekkinud kulude hüvitamisel põhinevad lepingud

1. Hankija võib lõikes 2 ettenähtud tingimustel otsustada sõlmida maksimumhinna piires lepingu, mille alusel kas täies ulatuses või osaliselt hüvitatakse tekkinud kulud.

Selliste lepingute alusel makstav hind hõlmab kõigi selliste otseste kulude hüvitamist, mis töövõtjal lepingu täitmisel tekkisid, nagu kulud lepingu täitmiseks vajalikule tööjõule, materjalile, kulumaterjalile, seadmete kasutusele ja infrastruktuurile. Neile kuludele lisandub kas kindel summa kaudsete kulude ja kasumi katteks või summa, mis katab kaudsed kulud ja asjade tarne või teenuse osutamise tähtaegadega seotud eesmärkide täitmisel põhineva tulemustasu.

2. Hankija võib otsustada sõlmida lepingu, mille alusel kas täies ulatuses või osaliselt hüvitatakse tekkinud kulud, kui objektiivsetel põhjustel on võimatu täpselt kindlaks määrata fikseeritud hinda ja kui saab piisavalt tõendada, et selline kindel hind oleks lepingu täitmisega kaasneva ebakindluse tõttu ebatavaliselt kõrge, sest:

a) leping sisaldab väga keerulisi tingimusi või tingimusi, mis nõuavad uue tehnoloogia kasutamist, ja seega kaasneb märkimisväärne hulk tehnilisi riske, või

b) lepingus käsitletava tegevusega tuleb operatiivpõhjustel alustada viivitamatult, kuigi fikseeritud ja lõplikku hinda ei ole veel võimalik täies ulatuses kindlaks määrata kas oluliste riskide tõttu või sel põhjusel, et lepingu täitmine sõltub osaliselt muude lepingute täitmisest.

3. Tekkinud kulude täielikku või osalist hüvitamist käsitleva lepingu maksimumhind on maksimaalne makstav hind. Seda võib ületada üksnes piisavalt põhjendatud erandjuhtudel ning hankija eelneva nõusoleku alusel.

4. Tekkinud kulude täielikku või osalist hüvitamist käsitleva lepingu sõlmimiseks esitatud hankedokumentides täpsustatakse järgmist:

a) lepingu liik, st kas see on leping, mille alusel kas täies ulatuses või osaliselt hüvitatakse tekkinud kulud maksimumhinna piires;

b) tekkinud kulude osalist hüvitamist käsitleva lepingu puhul need lepingu osad, millega seoses hüvitatakse tekkinud kulud;

c) maksimumhind;

d) lepingu sõlmimise kriteeriumid, mis peavad võimaldama hinnata hinnangulise üldeelarve, hüvitatavate kulude, nende kulude määramise mehhanismide ja pakkumuses osutatud kasumi paikapidavust;

e) otsestele kuludele lisanduva tasu arvestamise süsteem, millele on osutatud lõikes 1;

f) eeskirjad ja menetlused, mille alusel tehakse kindlaks, kas pakkuja kavandatavad lepingu täitmise kulud on rahastamiskõlblikud vastavalt lõikes 5 esitatud põhimõtetele;

g) raamatupidamiseeskirjad, mida pakkujad peavad täitma;

h) juhul kui leping, mille alusel hüvitatakse tekkinud kulud osaliselt, muudetakse fikseeritud hinnaga lepinguks, siis sellise muudatuse näitajad.

5. Töövõtja deklareeritud kulud lepingu, mille alusel osaliselt või täielikult hüvitatakse tekkinud kulud, täitmise ajal on rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui:

a) need on tegelikult tekkinud lepingu täitmise ajal, välja arvatud lepingu täitmiseks vajalike seadmete, infrastruktuuri ja immateriaalse varaga seotud kulud, mida võidakse käsitada rahastamiskõlblikena kogu nende ostuväärtuse ulatuses;

b) nendele on osutatud hinnangulises üldeelarves, mille võib vajaduse korral läbi vaadata esialgse lepingu edasiste muudatustega;

c) need on vajalikud lepingu täitmiseks;

d) need tulenevad lepingu täitmisest ja on sellega seotud;

e) need on kindlaks tehtavad, kontrollitavad, kirjendatud töövõtja raamatupidamises ning kindlaks määratud vastavalt tehnilises kirjelduses ja lepingus osutatud raamatupidamisstandarditele;

f) need on kooskõlas kohaldatavast maksu- ja sotsiaalõigusest tulenevate nõuetega;

g) need ei ole vastuolus lepingutingimustega;

h) need on mõistlikud, õigustatud ja vastavad usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele, eelkõige säästlikkuse ja tõhususe poolest.

Töövõtja vastutab oma kulude arvestuse eest või raamatupidamisdokumentide või muude vajalike dokumentide nõuetekohase täitmise eest tõendamaks, et kulud, mille hüvitamist taotletakse, on tekkinud kooskõlas ja vastavad käesolevas artiklis määratletud põhimõtetele. Kulusid, mida töövõtja ei suuda põhjendada, ei loeta rahastamiskõlblikeks ja nende hüvitamisest keeldutakse.

6. Tekkinud kulude täielikku või osalist hüvitamist käsitleva lepingu nõuetekohase täitmise tagamiseks täidab hankija järgmisi kohustusi:

a) määrab kindlaks võimalikult realistliku maksimumhinna, mis võimaldab vajalikku paindlikkust tehniliste probleemide arvessevõtmiseks;

b) muudab lepingu, mille alusel hüvitatakse tekkinud kulud osaliselt, täies ulatuses fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks selle täitmise ajal kohe, kui on võimalik kindlaks määrata fikseeritud ja lõplik hind. Selleks määrab ta kindlaks, kuidas toimub lepingu, mille alusel osaliselt või täielikult hüvitatakse tekkinud kulud, muutmine fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks;

c) võtab järelevalve- ja kontrollimeetmed, millega nähakse eelkõige ette süsteem kulude eelhindamiseks;

d) määrab kindlaks sobivad põhimõtted, vahendid ja menetlused lepingute täitmiseks, eelkõige lepingu täitmise ajal töövõtjale ja alltöövõtjatele tekkinud kulude kindlakstegemiseks ja rahastamiskõlblikkuse kontrollimiseks ning lepingu muutmiseks;

e) kontrollib, et töövõtja ja alltöövõtjad täidavad lepingus sätestatud raamatupidamisstandardeid ja kohustust esitada tõendavad raamatupidamisdokumendid, mis peaksid andma raamatupidamisest tõese ja ausa ülevaate;

f) tagab kogu lepingu täitmise ajal pidevalt punktis d osutatud põhimõtete, vahendite ja menetluste tõhususe.

Artikkel 21

Lepingumuudatused

Hankija ja töövõtjad võivad lepingut muuta tingimusel, et muudatus vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

a) sellega ei muudeta lepingu sisu;

b) see ei häiri lepingu majanduslikku tasakaalu;

c) sellega ei sätestata tingimusi, mis juhul, kui need oleksid algselt esinenud hankedokumentides, oleksid võimaldanud osaleda ka teistel pakkujatel peale nende, kes esialgses menetluses tunnistati nõudeid täitnuks, või oleksid võimaldanud tunnistada edukaks mõne muu pakkumuse kui see, mis esialgu välja valiti.

Artikkel 22

Allhanked

1. Hankija nõuab igalt pakkujalt, et lepingu osa suhtes sõlmitaks sobival tasandil läbiviidava konkurentsipõhise hanke alusel allhankeleping ettevõtjaga, kes ei kuulu kontserni, eelkõige uute turuletulijate ja VKEdega.

2. Hankija esitab lepingu selle osa suuruse, mis tuleb täita allhanke kaudu, minimaalse ja maksimaalse määrana. Hankija tagab, et sellised määrad on proportsionaalsed lepingu eesmärgi ja maksumusega, võttes arvesse asjaomase tegevussektori eripära ja eelkõige konkurentsiolukorda ja täheldatud tööstuspotentsiaali.

3. Kui pakkuja märgib oma pakkumuses, et ta ei kavatse lepingu osa suhtes kasutada allhanget või et ta kavatseb kasutada allhanget lõikes 2 osutatud miinimummäärast väiksemas ulatuses, teavitab ta hankijat selle põhjustest. Hankija esitab kõnealuse teabe komisjonile.

4. Hankija võib lükata põhilepingu sõlmimise menetluse käigus tagasi kandidaadi valitud alltöövõtjad või lepingu täitmise ajal eduka pakkuja valitud alltöövõtjad. Ta põhjendab seda tagasilükkamist kirjalikult ning see võib põhineda üksnes põhilepingu pakkujate valikul kohaldatavatel kriteeriumidel.

IV PEATÜKK

ANDME- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA

Artikkel 23

Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe poliitika

1. Copernicuse raames rahastatavate meetmete suhtes kohaldatav Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe poliitika toetab artiklis 4 osutatud ja järgmisi eesmärke:

a) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe kasutamise ja jagamise edendamine;

b) Euroopa Maa seireandmete turgude tugevdamine, eelkõige järgmise etapi teenuste sektoris, et soodustada majanduskasvu ja töökohtade loomist;

c) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe esitamise jätkusuutlikkusele ja järjepidevusele kaasaaitamine;

d) Euroopa teadus-, tehnoloogia- ja innovatsiooniringkondade toetamine.

2. Sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmed ja Copernicuse teave tehakse Copernicuse levitamisplatvormide kaudu ja eelnevalt kindlaksmääratud tehnilistel tingimustel kättesaadavaks täielikult, avalikult ja tasuta, kohaldades järgmisi piiranguid:

a) kolmandate isikute andmete ja teabega seotud litsentsimistingimused;

b) andmete ja teabe vormid, tunnused ja levitamisvahendid;

c) liidu või selle liikmesriikide julgeolekuhuvid ja välissuhted;

d) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe loomise süsteemi häirete risk tulenevalt kas turva- või tehnilistest põhjustest;

e) Copernicuse andmetele ja Copernicuse teabele usaldusväärse juurdepääsu tagamine Euroopa kasutajate jaoks.

Artikkel 24

Copernicuse andmetele ja Copernicuse teabele juurdepääsu ja nende kasutamise tingimused ja piirangud

1. Austades kolmandate isikute andme- ja teabepoliitikat ning mõjutamata riigi või rahvusvahelise organisatsiooni kontrolli alla kuuluva kosmoses paikneva ja *in situ* infrastruktuuri suhtes kohaldatavate eeskirjade ja menetluste kohaldamist, võib komisjon võtta kooskõlas artikliga 31 vastu delegeeritud õigusaktid, milles käsitletakse järgmist:

a) tingimused ja menetlused seoses Copernicuse andmetele ja Copernicuse teabele juurdepääsuga ning nende registreerimise ja kasutamisega, sealhulgas levitamisvahendid;

b) tehnilised erikriteeriumid, mis on vajalikud Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe häirete vältimiseks, sealhulgas juurdepääsu eesõigused;

c) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe hankimise ja levitamise piiramise kriteeriumid ja menetlused, mida kohaldatakse õiguste konflikti korral.

2. Austades kolmandate isikute andme- ja teabepoliitikat ning mõjutamata riigi või rahvusvahelise organisatsiooni kontrolli alla kuuluva kosmoses paikneva ja *in situ* infrastruktuuri suhtes kohaldatavate eeskirjade ja menetluste kohaldamist, võib komisjon kooskõlas artikli 30 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega võtta vastu meetmed, milles käsitletakse järgmist:

a) Copernicusse mitte kuuluvatele vastuvõtujaamadele edastatud või jaamadele spetsiaalse lairibaühenduse kaudu edastatud sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmete edastamise ja kasutamise tehnilised kirjeldused;

b) Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe arhiveerimise tehnilised kirjeldused.

3. Komisjon kehtestab seoses sihtotstarbeliste missioonide kaudu saadud andmete ja Copernicuse teabega ning satelliitide kaudu saadud andmete Copernicusse mitte kuuluvatele vastuvõtujaamadele edastamisega või Copernicusse mitte kuuluvatele jaamadele spetsiaalse lairibaühenduse kaudu edastamise asjaomased litsentsi andmise tingimused ja menetlused kooskõlas käesoleva määrusega ja kehtivate kolmandate isikute õigustega.

Artikkel 25

Julgeolekuhuvide kaitsmine

1. Komisjon hindab Copernicuse julgeolekuraamistikku, võttes arvesse artiklis 4 osutatud eesmärke. Sel eesmärgil hindab komisjon vajalikke julgeolekumeetmeid, mis tuleb välja töötada, et vältida mis tahes riske või ohte seoses liidu või selle liikmesriikide huvide või julgeolekuga, eelkõige et tagada otsustes 2001/844/EÜ ja 2013/488/EL sätestatud põhimõtete järgimine.

2. Lõikes 1 osutatud hindamise alusel kehtestab komisjon rakendusaktiga Copernicuse jaoks vajalikud julgeolekuga seotud tehnilised kirjeldused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjoni võivad abistada liikmesriikide sõltumatud eksperdid, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud julgeolekuraamistiku tehnilised kirjeldused.

4. Olenemata lõikest 2 võtab nõukogu vastu meetmed, mida tuleb võtta juhul, kui Copernicuse poolt antavad andmed või antav teave võiksid mõjutada liidu või selle liikmesriikide julgeolekut.

5. Kui Copernicuse raames luuakse või käideldakse ELi salastatud teavet, tagavad kõik osalejad kaitse taseme, mis on samaväärne sellega, mis on tagatud otsuse 2001/844/EÜ lisas ning otsuse 2013/488/EL lisades esitatud eeskirjadega.

V PEATÜKK

MUUD SÄTTED

Artikkel 26

Rahvusvaheline koostöö

1. Copernicuses võivad asjakohaste lepingute alusel osaleda järgmised riigid või rahvusvahelised organisatsioonid:

a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid, kes on EMP lepingu osalised, kooskõlas EMP lepingus sätestatud tingimustega;

b) kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid kooskõlas asjakohaste raamlepingute või assotsieerimislepingu protokolliga, milles kehtestatakse selliste riikide liidu programmides osalemise üldpõhimõtted ja tingimused;

c) Šveitsi Konföderatsioon, muud punktides a ja b osutamata kolmandad riigid ning rahvusvahelised organisatsioonid kooskõlas lepingutega, mille liit on sõlminud vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 218 selliste kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega ning milles sätestatakse nende osalemistingimused ja üksikasjalikud osalemiseeskirjad.

2. Lõikes 1 osutatud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid võivad toetada Copernicust rahaliselt või mitterahalise osalusega. Kõnealust rahalist toetust ja mitterahalist osalust käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna kooskõlas finantsmääruse artikli 21 lõikega 2 ning see on vastuvõetav asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga sõlmitud lepingu tingimuste alusel.

3. Copernicus võib tegeleda seiresüsteemide rahvusvahelise koordineerimise ja sellega seotud andmevahetusega, et tugevdada üleilmset mõõdet ja täiendavust, võttes arvesse kehtivaid rahvusvahelisi kokkuleppeid ja koordineerimissüsteeme.

Artikkel 27

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et Copernicuse alusel rahastatud meetmete rakendamisel on liidu finantshuvid kaitstud, kohaldades kelmuste/pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastaseid ennetusmeetmeid, tehes tõhusaid kontrolle, nõudes eeskirjade eiramise avastamise korral tagasi valesti makstud summad ning kohaldades asjakohasel juhul tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi.

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda liit on Copernicuse vahenditest rahastanud.

3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib teha juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt sätetele ja menetlustele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 ([1]) ja nõukogu määruses (EÜ, Euratom) nr 2185/96 ([2]), eesmärgiga teha kindlaks, kas seoses Copernicuse raames sõlmitud toetuslepingute või -otsuste või lepingutega on esinenud kelmust/pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad Copernicuse rakendamisest tulenevad koostöölepingud kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, töölepingud, toetuslepingud ja -otsused sätteid, milles komisjoni, kontrollikoda ja OLAFit volitatakse selge sõnaga tegema selliseid auditeid ja uurimisi vastavalt oma pädevusele.

Artikkel 28

Omandiõigus

1. Liit on Copernicuse raames loodud või arendatud kogu materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Asjakohastel juhtudel sõlmitakse sel eesmärgil kolmandate isikutega lepingud olemasolevate omandiõiguste kohta.

2. Tingimused omandiõiguse liidule üleandmiseks sätestatakse lõikes 1 osutatud lepingutes.

3. Komisjon tagab sobiva raamistiku abil käesolevas artiklis osutatud vara optimaalse kasutamise; eelkõige haldab ta Copernicusega seotud intellektuaalomandi õigusi võimalikult tulemuslikult, võttes arvesse vajadust kaitsta liidu intellektuaalomandi õigusi ja kõigi sidusrühmade huvisid ning anda nendele väärtus, ja vajadust turgude ja uute tehnoloogiate harmoonilise arengu järele ning teenuste katkematut osutamist. Selleks tagab komisjon, et Copernicuse raames sõlmitud lepingud sisaldavad võimalust Copernicuse raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaalomandi õigusi loovutada või litsentsida.

Artikkel 29

Komisjonile osutatav abi

Komisjoni võivad abistada sõltumatud eksperdid erinevatest valdkondadest, mis on seotud Copernicuse tegevusvaldkonnaga, mitmesugustest sidusrühmadest, sealhulgas Copernicuse kasutajate ja kosmose valdkonna eest vastutavate riiklike üksuste esindajad, et anda talle vajalikku tehnilist ja teaduslikku eksperdinõu, muu hulgas interdistsiplinaarsest ja sektoriteülesest perspektiivist, võttes arvesse asjaomaseid olemasolevaid algatusi liidu, riiklikul ja piirkondlikul tasandil.

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee („Copernicuse komitee"). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Copernicuse komitee kohtub erikoosseisudes, eelkõige seoses julgeolekuaspektidega („julgeolekunõukogu").

2. Copernicuse komitee moodustab kooskõlas oma töökorraga ühe töörühmana nn kasutajate foorumi, et anda Copernicuse komiteele nõu kasutajate nõuete aspektide kohta.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

5. Nende üksuste esindajad, kellele Copernicuse ülesanded on usaldatud, osalevad vajaduse korral Copernicuse komitee töös vaatlejatena komitee töökorras sätestatud tingimustel.

6. Artikli 26 kohaselt liidu poolt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes võidakse näha ette vajaduse korral kolmandate riikide esindajate ja rahvusvaheliste organisatsioonide kaasamine Copernicuse komitee töösse komitee töökorras sätestatud tingimustel.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([2]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

7. Copernicuse komitee tuleb kokku regulaarselt, eelistatavalt kord kvartalis. Komisjon esitab igal koosolekul Copernicuse edusammude kohta aruande. Nimetatud aruannetes antakse üldülevaade Copernicuse seisust ja arengust, eelkõige seoses riskihalduse, kulude, ajakava, tulemuslikkuse, hangete ja asjakohase komisjonile antud nõu kohta.

Artikkel 31

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 9 lõikes 7 ja artikli 24 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile Copernicuse kehtivusajaks.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 9 lõikes 7 ja artikli 24 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 9 lõike 7 ja artikli 24 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 32

Hindamine

1. Komisjon koostab hiljemalt 31. detsembriks 2017, pärast konsulteerimist asjakohaste sidusrühmadega, kõikide Copernicuse rahastatavate ülesannete eesmärkide saavutamise kohta hindamisaruande, käsitledes nende tulemuslikkust ja mõju, Euroopa lisaväärtust ja vahendite kasutamise tõhusust. Hindamisaruandes käsitletakse kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust artiklis 4 kirjeldatud eesmärkide täitmisse, organisatsiooni struktuuri toimivust ja käikulastud teenuste kohaldamisala. Hindamine käsitleb asjakohaste Euroopa ametite (sealhulgas Euroopa GNSSi Agentuuri) võimalikku kaasamist ja sellele lisatakse vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.

Eelkõige käsitletakse hindamisel Copernicuse andmete ja Copernicuse teabe poliitika mõju sidusrühmadele, järgmise etapi kasutajatele, mõju äritegevusele ning Maa seire infrastruktuuridesse tehtud riiklikele ja erasektori investeeringutele.

2. Komisjon korraldab lõikes 1 osutatud hindamise tihedas koostöös operaatoritega ning Copernicuse kasutajad uurivad Copernicuse tulemuslikkust ja tõhusust ja selle panust artiklis 4 osutatud eesmärkide saavutamisse. Komisjon edastab kõnealuste hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele ning teeb vajaduse korral ettepanekud asjakohaste meetmete kohta.

3. Komisjon võib, vajaduse korral sõltumatute üksuste abi kasutades, korraldada projektide rakendamise meetodite ja mõju hindamise, et teha kindlaks, kas eesmärgid, sealhulgas keskkonnakaitsega seotud eesmärgid, on saavutatud.

4. Komisjon võib taotleda liikmesriigilt erihinnangu esitamist käesoleva määruse alusel rahastatud seotud projektide ja meetmete kohta või, kui see on asjakohane, anda talle teavet ja abi, mida on vaja selliste projektide hindamiseks.

Artikkel 33

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EL) nr 911/2010 tunnistatakse kehtetuks.

2. Kõik määruse (EL) nr 911/2010 alusel vastu võetud meetmed jäävad kehtima.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele (EL) nr 911/2010 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
M. SCHULZ	D. KOURKOULAS

LISA

Artiklis 33 osutatud vastavustabel

Määrus (EL) nr 911/2010	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artiklid 2, 5, 6, ja 7
Artikkel 3	–
Artikkel 4	Artiklid 4, 9, 10, 11, 13 ja 26
Artikkel 5	Artiklid 5, 9, 11 ja 13
Artikkel 6	Artiklid 14–22
Artikkel 7	Artiklid 9 ja 26
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artiklid 23, 24 ja 25
Artikkel 10	Artiklid 24 ja 31
Artikkel 11	Artikkel 31
Artikkel 12	Artikkel 31
Artikkel 13	Artiklid 23, 24 ja 25
Artikkel 14	Artiklid 4 ja 32
Artikkel 15	Artiklid 9 ja 12
Artikkel 16	Artikkel 30
Artikkel 17	Artikkel 30
Artikkel 18	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 34
Lisa	Artikkel 4